

MỘT SỐ GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM NÂNG CAO Ý THỨC PHÁP LUẬT CHO SINH VIÊN ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN HIỆN NAY

ĐỖ THỊ THU HỒNG*

Ngày nhận bài: 15/08/2017; ngày sửa chữa: 24/08/2017; ngày duyệt đăng: 31/08/2017.

Abstract: This article presents situation of law awareness of students at Thai Nguyen University. Based on this situation, the article proposes some solutions to raise the law awareness for students at Thai Nguyen University with aim to adjust attitudes and behaviors of obeying the laws for students, contributing to improvement of education and training quality of the university.

Keywords: Solutions, law awareness, students, Thai Nguyen University.

1. Đặt vấn đề

Trong điều kiện kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế, tình hình vi phạm pháp luật diễn biến phức tạp, trong đó một số lượng không nhỏ là do sinh viên (SV). Sự coi nhẹ và thiếu năng động trong công tác tuyên truyền nâng cao ý thức pháp luật (YTPL) cho SV là một trong những nguyên nhân dẫn đến tình trạng số lượng SV vi phạm pháp luật tăng cả về số lượng, quy mô, tính chất.

YTPL là một hình thái ý thức xã hội phản ánh trực tiếp đời sống pháp luật thông qua những quan điểm, tư tưởng, tình cảm của con người (cá nhân, giai cấp, tầng lớp) đối với pháp luật, thể hiện sự hiểu biết, thái độ và sự đánh giá về pháp luật, về quyền lợi và nghĩa vụ của con người trong xã hội, về hành vi hợp pháp hay không hợp pháp của cá nhân, các cơ quan nhà nước, các tổ chức trong xã hội. Đời sống vật chất xã hội quyết định nguồn gốc, nội dung, cấu trúc và chiều hướng vận động, phát triển của YTPL.

Nâng cao YTPL cho SV hiện nay là nâng cao trình độ nhận thức hiểu biết, niềm tin, thái độ tôn trọng, tuân thủ pháp luật cho thanh niên. Nhận thức rõ những yếu tố ảnh hưởng tới quá trình nâng cao YTPL là một trong những yếu tố quan trọng để có thể có những giải pháp cần thiết, góp phần nâng cao YTPL cho SV Đại học Thái Nguyên hiện nay.

Qua việc phân tích thực trạng YTPL của SV Đại học Thái Nguyên hiện nay đã cho thấy:

+ Trình độ nhận thức, hiểu biết của SV từng bước được nâng cao;

+ SV có niềm tin hơn vào sự công bằng nghiêm minh của pháp luật, thái độ tôn trọng, tuân thủ pháp luật của SV Đại học Thái Nguyên được nâng lên và có những bước phát triển mới;

+ Bên cạnh đó, một số SV có ý thức tôn trọng, tuân thủ pháp luật chưa cao, sự hiểu biết pháp luật còn hạn chế nên còn có những hành vi vi phạm pháp luật ở một mức độ nhất định. Thực trạng đó có

những nguyên nhân khác nhau, cả về khách quan lẫn chủ quan.

Bài viết này trình bày một số giải pháp nhằm từng bước nâng cao hơn nữa YTPL cho SV Đại học Thái Nguyên trong giai đoạn hiện nay.

2. Một số giải pháp nâng cao YTPL cho SV Đại học Thái Nguyên hiện nay

2.1. Tăng cường vai trò của các tổ chức chính trị Đại học Thái Nguyên trong việc nâng cao YTPL cho SV

Để pháp luật thực sự đi vào cuộc sống, mọi người thực sự “sống và làm việc theo pháp luật” thì việc tuyên truyền, giải thích, hướng dẫn, trợ giúp để thanh niên hiểu pháp luật, thực hiện đúng pháp luật là hoạt động cực kì quan trọng, gắn bó chặt chẽ với hoạt động giáo dục pháp luật (GDPL). Các tổ chức chính trị trong Đại học Thái Nguyên cần:

- Tiến hành tổng kết việc thực hiện chủ trương Nghị quyết, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước có liên quan đến SV.

- Có biện pháp thông tin để nắm bắt kịp thời diễn biến tư tưởng, nhận thức pháp luật của SV; nghiên cứu các luận cứ để tìm ra các giải pháp đối với những vấn đề bức xúc đang đặt ra đối với SV.

- Chỉ đạo tiến hành tổng kết các phong trào và mô hình hoạt động của Đoàn Thanh niên, của Hội SV trường để không ngừng bổ sung làm phong phú nội dung, hình thức phổ biến GDPL trong các phong trào thanh niên, xây dựng nhanh và nhân rộng các mô hình tiên tiến. Chẳng hạn như phong trào “Đền ơn đáp nghĩa”, “Uống nước nhớ nguồn”, cuộc vận động “Nghĩa tình biên giới, hải đảo”, ... thiết thực, hiệu quả hơn. Các tổ chức Đoàn các cấp tăng cường giáo dục ý thức bảo vệ Tổ quốc cho Đoàn viên, SV. Phối hợp giữa Đoàn Thanh niên, Hội SV và Ngành Công an về

* Trưởng Trung cấp Thái Nguyên

tăng cường phòng, chống tội phạm và tệ nạn xã hội, tệ nạn ma túy trong thanh niên, SV.

- Tiếp tục xây dựng chương trình nghiên cứu khoa học về SV, ưu tiên cho các hướng nghiên cứu tình hình các đối tượng thanh niên như: SV tôn giáo, dân tộc, nữ SV, SV nước ngoài, thanh niên; khuyến khích SV nghiên cứu, tìm hiểu, học tập và phổ biến các giá trị văn hoá truyền thống của dân tộc, tinh hoa văn hoá nhân loại... Từ đó, tham mưu cho Đảng uỷ và Ban Chấp hành Đoàn Thanh niên Nhà trường để ban hành các quy định và hoạch định và triển khai thực hiện chương trình hành động, kế hoạch công tác SV một cách thiết thực, hiệu quả, khoa học.

- Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng nghiệp vụ cán bộ Đoàn, cán bộ Hội để hình thành được đội ngũ cán bộ có phẩm chất, năng lực, đủ sức chỉ đạo phong trào.

- Tăng cường cơ sở vật chất, phương tiện, kinh phí cho công tác Đoàn Thanh niên và Hội SV.

- Xây dựng và triển khai có hiệu quả đề án "Thanh niên 3 không".

- Tiếp tục duy trì và nâng cao chất lượng tuyên truyền, phổ biến GDPL trên các phương tiện thông tin đại chúng; thông qua chương trình đối thoại, chương trình tư vấn pháp luật và trợ giúp pháp lí,...

- Cần xây dựng và nâng số lượng đầu sách pháp luật ở thư viện, có cơ chế quản lí, khai thác, sử dụng phù hợp, đa dạng hoá các hình thức đưa sách pháp luật, thông tin pháp luật,... đến thanh niên, SV.

2.2. Kết hợp GDPL với giáo dục đạo đức cho SV Đại học Thái Nguyên

Kết hợp GDPL và giáo dục đạo đức cho SV là một bộ phận của chiến lược xây dựng con người phát triển toàn diện. Để thực hiện giải pháp này, cần lưu ý một số vấn đề về chủ thể và sự phối hợp giữa các chủ thể trong quá trình giáo dục:

- GDPL và GDĐĐ cho SV là công tác có liên quan đến nhiều chủ thể, do đó cần quy định rõ ràng, cụ thể quyền, nghĩa vụ trách nhiệm của từng loại chủ thể, đặc biệt là các nghĩa vụ đạo đức cần phải quy định sao cho dễ hiểu, dễ thực hiện, tránh quy định nghĩa vụ một cách chung chung, khái quát như các quy định về quyền, nghĩa vụ của SV trong nhà trường...

- Cần phải quy định trách nhiệm phối hợp giữa các chủ thể trong công tác giáo dục: gia đình - nhà trường - xã hội. **Luật Giáo dục 2005** xác định một trong những nguyên lí của giáo dục là kết hợp giữa giáo dục nhà trường với giáo dục gia đình và giáo dục xã hội nhưng lại quy định trách nhiệm phối hợp chỉ thuộc về nhà trường. Chính bất cập này của Luật đã dẫn đến việc phối hợp không đồng bộ, tự phát trong hoạt động

giáo dục SV và vô tình đẩy quả bóng trách nhiệm về phía nhà trường trong khi trên thực tế nhà trường không thể và cũng không có đủ khả năng thực hiện hết trách nhiệm đó.

- Cần quy định các biện pháp bảo đảm thực hiện nghĩa vụ, trách nhiệm phối hợp giữa các chủ thể. Đây là điều rất cần thiết để các quy định pháp luật được thực hiện nghiêm chỉnh...

2.3. Phát huy tính tự giác của SV Đại học Thái Nguyên

Nội dung giáo dục, sự tác động của môi trường xã hội không thể tách rời quá trình tự giáo dục của SV. Chuyển quá trình giáo dục thành quá trình tự giáo dục là một yêu cầu quan trọng, cần thiết, nó có vai trò góp phần quyết định đến hiệu quả giáo dục.

Để nâng cao khả năng tự giáo dục YTPL SV Đại học Thái Nguyên, cần lưu ý một số vấn đề như sau:

- Phát huy tính tích cực tự giác, chủ động sáng tạo trong hoạt động tự học các môn pháp luật của thanh niên, SV hiện nay;

- Tăng cường các biện pháp động viên, thi đua trong học tập và rèn luyện;

- Tăng cường cải tiến công tác quản lí thanh niên, SV cả trong và ngoài giảng đường một cách phù hợp.

3. Kết luận

Để nâng cao YTPL cho SV Đại học Thái Nguyên, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp nhằm nâng cao nhận thức, điều chỉnh hành động, hành vi đến các biện pháp về thi đua, khen thưởng, kỉ luật, ... trong nhà trường.

Các giải pháp đề xuất cần thực hiện một cách toàn diện, đồng bộ và có thể cần nghiên cứu tiếp tục điều chỉnh, cho phù hợp với điều kiện Nhà trường, phù hợp với điều kiện của địa phương nơi có các cơ sở của Nhà trường. □

Tài liệu tham khảo

[1] Đại học Quốc gia Hà Nội - Khoa Luật (2005). *Giáo trình lí luận chung về nhà nước và pháp luật*. NXB Đại học Quốc gia.

[2] Trần Ngọc Đường (chủ biên, 1995). *Bàn về giáo dục pháp luật*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.

[3] Nguyễn Minh Đức (chủ biên, 1995). *Thực trạng phạm tội của học sinh, sinh viên trong mấy năm gần đây và vấn đề giáo dục pháp luật trong nhà trường*. Viện Nghiên cứu phát triển giáo dục.

[4] Nguyễn Quốc Hiệp (2007). *Vai trò của pháp luật trong việc tuyển chọn và bổ nhiệm cán bộ, công chức ở nước ta*. Tạp chí Nhà nước và Pháp luật, số 2, tr 23-26.

[5] Hội đồng Trung ương chỉ đạo biên soạn giáo trình quốc gia các môn khoa học Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh (2001). *Giáo trình triết học Mác - Lênin*. NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật.